

Шулук кыдыраасындан УТТУНДУРБАС

Алар-Төштүдү ээин чүй шаап, Атып чыдар хелин жек бар...

Часыгы чайи киди турда, Ак-Хем ичкан, эмдик аяг лет, Аксыналдып-ый болур...

ЧҮРЕККИРЛЕР ХӨЙНҮ КЫЛЫР

К-жи күжүр динг чораш: Хиел-түрөк көрбөйүн-не...

ИДЕГЕЛИМ ЧҮГЛЕ СЕНДЕ

Өл-чаш, хенизг ажи-төлүм өстүржүр дээш, Өлүжүгө дыйрабайлып келир мен мыйнап...

Бойдустан ук ойбазымыс үмөзү болчаг кылмн турганын ким сактып чор деп?

Чүдүлгелг, чүдүдгө чок-шүтүвүстүк Чүдүнүсү каидымын-даа ылгаар ийик бе?

Дүрү-сума дүшке-түгө кире дүжүп, Дүвүрээни коңгазын хал —оттай берсе,

Богза бурган ылап-ла бар чүвө-дир деп, Мойну-актым шиданкыже тейлээй-даа мен.

Аактыг-кээктиг шак бо сарыг өртемсиейе, Аалчы-даа эвөс, хонача-ла дилегил мен.

Бртым-сүзүм, чыйлаанын ылазылаам, Бртым-сүзүм, чыйлаанын чапа бергилээр-дир.

Эрткен оруум андагери забек-ле-дир! Эгил, эдер эви чогу араагил-дир!

Угуу-дарым оон-беле чорувас бол, Угуу-дөзүн коптара бээр, үе келсе?

Чазаамыстын эргилдесиг өйлөринеде, Чаартылганын частыргалар солуй бөргө.

Караам чажын, харын, ичкан төгөр-дир мен, Хамаатылар... эштер... Чок-чок! Чабак чоном!

Кара чангыс идегелим чүгө сенде! Эрге-дужал, ажи-кончаа сүргеннерин Электерин ора-чаза, олурту тырт!

Чаш-оол КУУЛАР, Тарымчи-Хемчик Район.

КИНО, КИНО...

Сөөлү үсөлдө телевизор көрүүчүлүдө хей сериалды кинолор үйүбөстөзүң. Чамдыктарын бүдүн чыл дүргүзүлдү 200 чыгам сериалды жүргүздү келди. Избура, Марина, Мария, Саша-Барбара дош-ле чоруп берген. Ам та кайызы моорлап келер чүвөсө ийик.

ЭЭДЕРЕЛ

Кудумчуга далал бар чо-оан келээ чүрүктүнү чолаам адым кайы-оранчоган ийги-лери эгил, дилээң: — Күжүр дүмөм, чүрүк-чүм организацимннн каз маши-на салып алган, оон күзүвү-нүк дүгөвөн бийлп берил кө. Кычыкче баваанын киреп дөзүңгө. КАН ажалдакчалары эрттирбеге өрөм. Өртөөң

КАРАК ЧАЖЫ

Хову туп а тарважы-лар, сипенчалерге концерт көр-

Кызыл чорой Красноармейская, 100. Индекс 667000

Түргүткүчүлөрү ТЫВА Республикасынын ЭЭБИ СӨВРНИ Чыгаруу ЧАЗАА «ШЫН» СОЛУНУН РЕДАКЦИА КОЛЛЕКТИВИ

Клн редакторунун ораакчымын Н Г БАЗЫР.

Согуу несидаза Б катар дигр. Хемчөлк 2 паралага амазы.

Чогаалчынын архивиндег БНАКШЫЛ ДЕП ЧҮЛ ОЛ?

Александр Тамба-Сурту тыва чечен чогаалды үл-дөзүлүшүлөрүнн, өтөлөксүлөрүнн барээс, Ол Чөөн-Хемчикте чурумалдык чаралар — Шенин куртуг. Баштай-ла «Шени-Бажымын» сөзүн, аалганын чогаат-кан, ирлап хелтөөн анык шуакучу турган. Сурагалы чогаалчынын ийи ному кончукуларын шиткелениде кирген. Амыдралынын ээсин болгаш сөөлү хушерины өскөн, төрөө Шенинне куртган.

«Бнакшыл деп чүл ол?» деп аныктар-биле ужура-жыма үзүндө Александр Тамба-Суртууну чутуазы Шенин ортумак шкөөлөмнн башкымы Александр Монгуш басты редакцияге чоруткан. Ону оо-ла хөвөр, чалаге чокка параламыс.

«Бнакшыл деп чүл ол?» деп темага каш сөстөн чуталаан бээрнн аныктар менден дил-леп турар-дыр. Бичаарга чнак-шыл деп чүл дээрин кичи чег-ке, тодаргай харылаары кон-чуг берге айтыр-дыр. Чүтө дээрге «бнакшыл» деп сөстүн узказы кончуг ханы. Ол сөс бисти доландыр турар амы-дырал, орай-делегей-биле сы-рый холбаламы, шууту-ла чү-вөсө бнак болгай бис. Бичаал-за-даа оон бөдүүн узказын бар ялазы болдоп турар бис. Бнакшыл дээрге эр, хөвөрүн ийи кичини кезээ-мөңгөде аас-кежиктиг амыдрал-чурт-талганын каттыштыр канпап турар эйт-чүрөктүн, сатгы-сеткилдиг, үгаан-боалалдын хей-дампыридан хайныккап, алдында бенин уелеге болур. Балууг бнакшыл мидил-даа болур ажурлат.

Бнакшыл дээрге түр чегин хөвө эвөст-тур. Бнакшыл бол-ла чалып ызын чалышпадын өгөлөсү, наздып кырыкыкче чөдөр кичини сатгы-сетки-линдер арлып чытпес мөңгө даштырак — бнакшыл ол-дур.

Мен ичкар бодап чорур мен. Бис бнакшылды кичини даш-тыкы казында, тодаргай-лаарга, арып-шыраймын, кел-кен ийик-хөвөннн каас-шыны казында эвөс, а мөзү-шыны казында каражында, кичиге бнак чоруундан, сатгы чован-гырында, шычынында, ко-чун дүндүлөп билдиргенде, ажи-хөвөсө эрес-кежээ, кы-зымаккай чоруундан, шитки чаражында шилип алдыр ажурлат бис.

Бисти чамдык аныктары-мыс ийи-бир уаза чагаа со-лушкан, азы ужурашкан соон-да, чок-ла болза аза-не, дөр-гүл-төрөлөннн синалы-биле бот-боттарынын ажи-чан, мө-зү-шынын ажи-л-ничи бөдү-жүчү билештирип чыткан. Азы лаштыкы каас-чаражыл чө-рөгөн, шак мындыг чөс болган «серин, сөөк» байдал-биле бнакшылды тып ал туралы база бар боор-дур. Мен 1955 чылдын апрельдин 9-та үктен 42 дуугалык «Тыванын анык-тары» солунда «Канчаар бо-дан тур салар?» деп Кизыл-дын уккажымыла станиязы-

ны инспектор-зоотехника Фю-люн Шаргаздын чүдүлү ном-чудум. Бнда бижип турары-биле алырга, ажаа ажи-л-агыш техникасында өрөшпү турар оол, амы ийи сургуу өрөлдөг-гөн доосам, бнакшылды өс-бүлөнү тудары дугуржуп алганар. Олар практика эрт-тирери-биле ийи башка чору-кай. Оон соонда чүү болганш?

Уруг барган чөриге бир оол-биле таныкты тиркеш, өг-дөмөс алгаш. Оон апаа бүү-рөшөй турар, чүтө дээрге ол баштайгы бнакшылдыг шитки-чи артык. Түндөй чүү бол-ганым дээр болза, демги уруг үр болганда ол кичиниңге таарышпай чарлы берген. Бичаанш уруг ийи кичини ка-былганда-даа чок, дууга ар-ганым. Бнакшыл бусту бээр шажаа эвөс-ле болгай. Борта чамдык түндөлдү үндүрүп бо-лур бис. Мен болаарымга, ийи кичиниң бусту бнакшыл чок түвө болза, өг-бүлө ка-жан-даа төртүтүмдөс деп чүвө ол-дур. Ол ш-каш хөвөрүнн кичи бөдүлүн бнакшылдыг, эжинге залт частыгыны кылганы илден чыккай.

1965 чылдын апрель 14-те үнген 87 дуугалык «Шың» солунда бир анык банкы кичини өс-бүлөсүнн шиткине бнак эвөс байлаганы бижип турар. Эр кичи баштай чурт-таан калайыга кончуг мизак турган. Сөөкүрүлөр ол кала-йың дүндүлөсө уругула ара-гайлар байлады кирген. А калайы оон ооюн эвөс алдыр дээн оралдышыпкан, айлаар-га бнакшылды ол оскумаан

бир-ле катар ол башкы эвө-рлөп алгаш калайычө көргөш чуталаан: — Мөзө бнак сен бе? — деп айттыгай.

— Бнак мен — деп кадайы харылаарга, демги башкы:

— Бнак-ла мнак кичи болуула, мөн тавангаймын ошкя че — деп кадайыга чу-галаалы. — Мөзө бнакшылдым сен ичкар дорамчылар болуула-дээн ол итканак. Оон соон-да ол кадайың этпел-этпел, подвал-шиткиге сун каан, арагалды чоруй барган. Демги хөвөрүнн кичини кожазы ка-дай кирин келген, подвалдан үндүргөн Бис бо чажиктен ол өс-бүлөгө каанды-даа бнак-шыл турбаан дээрин билди-адыр-дыр бис. Ол эр кичи те-рөөнн кичини дорамчылап, дарлап, бастын чорур, бут-кес ажи-чаным, бнакшылды түндүлөп билбес кичи-дир. Бичаарга бисте ам-лаа чаш-тып чорур болду ийи.

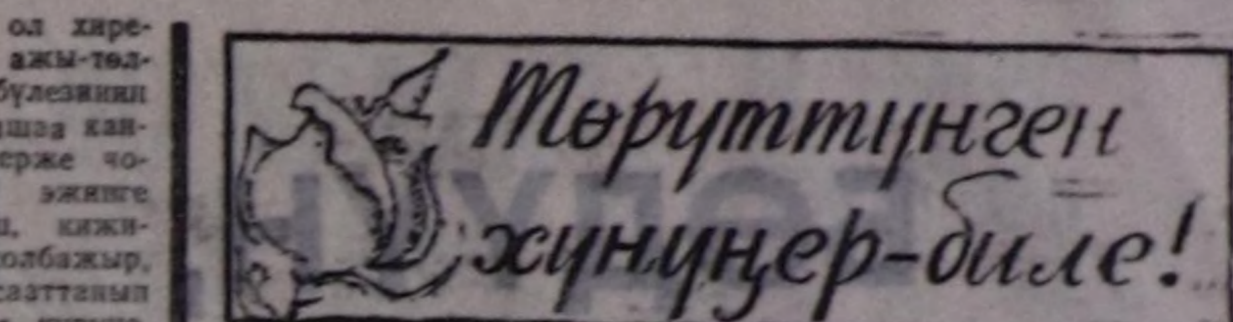
Бир кичиниң бир кичиге бнакшылды түр үсүнн төрө эвөс дээрин база катар са-гылдырып калай. Чамдык эр, хөвөрүнн кичини өс-бүлөсүнн кээлде тыркы-чылыг, жө-лүт-омак, бнакшылдыг чурт-талганын түндүлөп көрбөс, ка-дык чурттан кичини калаан ажиттап, үтүлөсө бурж, кээс салгышты үтүлөдөгүлери кы-лды чорур. Бнакшыл инспекте-рин амыдрал-лап хайы чутуа-лап болур. Кичиге-даа бар-

бис, өг-бүлө тутпас, ол кире-жиде өгүл-башты, ажи-тө-лөдү кичилерин өс-бүлөсүнн арамчы кирер, азы аша ка-дык-бар ырак-улаз чөре чо-руй баарга, бусту эжинге бнакшылды уттугаш, кичи-ле болган-биле холбажыр, оон ийи шитки-сатгытын алган, ону харын-даа күрүө, хөй-ничи төрө кылдыр көр, хөвөрүнн чогуусу база бар-ла болгай. Олар бистин арамчы бени орлар мыккал. Мен оларны алды-сыны сүрөсө мен. Бар эвөс күзөр болза, «Шың» солунуң «Мергеле-йиле» айтырып ал болу-дур. Ол төдөдөрүмдөр, бнак-шылды өс-бүлө чок болза, кичилең база тургустуулап деп болдоп-дир мен. Чүтө дээрге бнакшылды өс-бүлө-дө кадык салгашпаар — чөдөр кичилер төртүтүлүп турар болгай. Чон чок болза күрөсө база түрбөс ажурлат. Шыны өс-бүлөдөс төртүтүнгө кичи-лер бистин күрөөсүнө угалы баштап турар. Олар кандай-да ажидады бөдүрүп, чакаан шапал-макталды ап кел-ген. Ажи-биле чуталаарга, шиткелден материал-техник-тиг баалаан олар тургузуп турар. Бичаанш оларга бнак-шыл база кызгалар чок болуп ажурлат. Өг-бүлөгө бнакшыл түрбөс болза чурталаа чок. Бнакшыл хай тавалык өсө болганда манаа чүлө өс-бүлө бнакшылды чуталаамын. Эргин чоном, манагы бнакшыл, ажи-төлүм, амы, шитки бнак-шылды кампап, думалаган, түндүлөп чорур.

РЕДАКЦИЯДАН: чогаал-чы Александр Тамба-Суртууну 28 чыл бурунгар чуталаан турган бо чүдүз бөгүн белин аныктарга, кичилерге өс-бү-лөгө ажи-чан, чуталаамыг бөл-гөмнн барымдалыгын, солу-гуна параламыс. Бичаанш бөгүлөн эгелээң «Чогаалчы-нын архивинде» деп рубрика-ны ажидап түр бис.

Бир кичиниң бир кичиге бнакшылды түр үсүнн төрө эвөс дээрин база катар са-гылдырып калай. Чамдык эр, хөвөрүнн кичини өс-бүлөсүнн кээлде тыркы-чылыг, жө-лүт-омак, бнакшылдыг чурт-талганын түндүлөп көрбөс, ка-дык чурттан кичини калаан ажиттап, үтүлөсө бурж, кээс салгышты үтүлөдөгүлери кы-лды чорур. Бнакшыл инспекте-рин амыдрал-лап хайы чутуа-лап болур. Кичиге-даа бар-

Бир кичиниң бир кичиге бнакшылды түр үсүнн төрө эвөс дээрин база катар са-гылдырып калай. Чамдык эр, хөвөрүнн кичини өс-бүлөсүнн кээлде тыркы-чылыг, жө-лүт-омак, бнакшылдыг чурт-талганын түндүлөп көрбөс, ка-дык чурттан кичини калаан ажиттап, үтүлөсө бурж, кээс салгышты үтүлөдөгүлери кы-лды чорур. Бнакшыл инспекте-рин амыдрал-лап хайы чутуа-лап болур. Кичиге-даа бар-

«Бистин мнак ачаыс болгаш ийрган-ачаыс Дина Дөбөа», оона ХУЛЕР бөгүн 55 халап турар. Ол бөдүнүң бугу назды-мыла берге, чымштыг. Иччалажык хундулуг, буниниң ажидап кылып — башкылап келген. Ажидапта бердигин амыдрал-чуртталганыга төлөтти чоруй, биле ол биске аайгы үлөгө болуп, ам Балгазын сурда ажилдап, чурттал чорур.

Төрүттүнгөн хуну-биле холбашты мнак нелине ийи б-Видын чүрктини ханбонда чөдөр ажи-л-агыш чөдөк, кичилер, хан дег кайдыкшылды күзөп түр бис.

Өчүн эвөс бугу-оол Чөгөлч оолдар, уугулары, Влаа-мир, Альберт, Сөглана, Кан-Суге.

Бистин эргин мнак ачаыс Сурга «Аж-Меч» ИДАМЫН төртүтүнгөн күт — сентябрь 15-ти таварыштыр ажаа чү-рөктүн ханбонун ийи байыны чөдөр-биле, ажидапта чөдөк-чикиринн бижик кадыкшылды күрөсөң. Дөргө, Амы дуулаа шкөөлөмнн ол бнакшыл турган. Чөдөгө ажи-төлүм кичилеринге, өрөдөргө залт улчач кичилер.

Уругларынын аламы, уугулары, ооллары, уугуларынын уугулары.

Бистин мнак ачаыс болгаш ийрган-ачаыс Очур Ак-Кысөөч Очур бо хундөдө 80 халап турар. Ийрган-ача-ыс 60 чылдан ийинде «Большая» соловка ак «сеткилди» ажилдап, арга-мөстөгилни анык салгаштыларга дэмдиги берип келген.

Чоном хундулуг делугады-даа боор, хөй-ничинн ажи-л-агыш кылып, ажа амыдрал, чуртталганы өскө бугу өш-өрү-биле казы кыдыккай түрөгүчү келген. Бичаанш бисте ажидапта кичилең таварыштыр ийи байы чөдөр-биле, ажа кан дег кайдыкшылды, амыдрал-чуртталганыга ас-кежиге, чөдөкшылдык, ам-даа хөй чылаарда чуртталганын чүрктин тавымыдан күзөөсүннн илелени түр бис.

Уругулары Доржубап, Алды-КМС, Мичаа, Кимаа, Лида, Саша, Гена; күзөөрлөр Кошкар, оол, Эвөс-оол, Виктор, кээрттөрү — Соия, Зоя, Марина, уугуларынын уугулары.

Бистин аламыс Кызма-оол Монгушевнн МОНГУШ бо дүндөдө 64 халап турар. Бнак аламыска төртүтүнгөн хунуң таварыштыр ийи байы чөдөр-биле, ажидапта кичилер, ас-кежиге, үзүн чөдөр ийилдирең күзөп түр бис. Аламыс күн-ажылдын коочуң. Ол Чаа-Хөл районуң «Найыга» солтоуна ажилдап чораш, амы келсе неси-лаан-даа болза уругуларынын уугулары кичилең чорур. Аламыс ам төс уругун ийрган-ачаыс. Төрүттүнгөн хунуң-биле, аламыс!

Уругулары Эманда, Чечек, Зоя Маадыларан.

Бистин аламыс Кызма-оол Монгушевнн МОНГУШ бо дүндөдө 64 халап турар. Бнак аламыска төртүтүнгөн хунуң таварыштыр ийи байы чөдөр-биле, ажидапта кичилер, ас-кежиге, үзүн чөдөр ийилдирең күзөп түр бис. Аламыс күн-ажылдын коочуң. Ол Чаа-Хөл районуң «Найыга» солтоуна ажилдап чораш, амы келсе неси-лаан-даа болза уругуларынын уугулары кичилең чорур. Аламыс ам төс уругун ийрган-ачаыс. Төрүттүнгөн хунуң-биле, аламыс!

Уругулары Эманда, Чечек, Зоя Маадыларан.

Чарлалдар Бюрозу

Төрөөн шкөөлөсүнн 45 чыл оюнга турсаакаткан ачы-дуу чөдөрлеринн байырагына Ча-дэвезинин № 2 шкөөлөсүнн бугу чылдарда доошчулары-нын, ажа ажилдап чоран башкыларынын өөренип тур-

Сүт-Хөл районуң Бор-ла ортумак шкөөлөсүнн тургустууларында бээр 53 чыл оюнга турсаакаткан ужу-ражылы-марфонт 60 чылдык октябрь 23-те, эртенниң 10 шакта эгелээрин чаралат тур.

1993 чылдын сентябрь 24-те эртенниң 10 шакта Шени шкөөлөсүнн 55 чыл оюнга турсаакаткан ачы-дуу мар-фонуге Чөөн-Хемчикте Шени ортумак шкөөлөсүнн өөренип, ажидап чораш болгаш доос-

Томскийнн күрүө универси-тетинин юридикти факультетинин өөредилге-консултация-тиг пунктулуну ачы тургузуу-чу сессияны Кызылдын пела-гогика институтунун бажы-

Сүт-Хөл районуң Бор-ла ортумак шкөөлөсүнн тургустууларында бээр 53 чыл оюнга турсаакаткан ужу-ражылы-марфонт 60 чылдык октябрь 23-те, эртенниң 10 шакта эгелээрин чаралат тур.

1993 чылдын сентябрь 24-те эртенниң 10 шакта Шени шкөөлөсүнн 55 чыл оюнга турсаакаткан ачы-дуу мар-фонуге Чөөн-Хемчикте Шени ортумак шкөөлөсүнн өөренип, ажидап чораш болгаш доос-

Томскийнн күрүө универси-тетинин юридикти факультетинин өөредилге-консултация-тиг пунктулуну ачы тургузуу-чу сессияны Кызылдын пела-гогика институтунун бажы-

Сүт-Хөл районуң Бор-ла ортумак шкөөлөсүнн тургустууларында бээр 53 чыл оюнга турсаакаткан ужу-ражылы-марфонт 60 чылдык октябрь 23-те, эртенниң 10 шакта эгелээрин чаралат тур.

1993 чылдын сентябрь 24-те эртенниң 10 шакта Шени шкөөлөсүнн 55 чыл оюнга турсаакаткан ачы-дуу мар-фонуге Чөөн-Хемчикте Шени ортумак шкөөлөсүнн өөренип, ажидап чораш болгаш доос-

Томскийнн күрүө универси-тетинин юридикти факультетинин өөредилге-консултация-тиг пунктулуну ачы тургузуу-чу сессияны Кызылдын пела-гогика институтунун бажы-

Сүт-Хөл районуң Бор-ла ортумак шкөөлөсүнн тургустууларында бээр 53 чыл оюнга турсаакаткан ужу-ражылы-марфонт 60 чылдык октябрь 23-те, эртенниң 10 шакта эгелээрин чаралат тур.

1993 чылдын сентябрь 24-те эртенниң 10 шакта Шени шкөөлөсүнн 55 чыл оюнга турсаакаткан ачы-дуу мар-фонуге Чөөн-Хемчикте Шени ортумак шкөөлөсүнн өөренип, ажидап чораш болгаш доос-

Бистин мнак ачаыс болгаш ийрган-ачаыс Дина Дөбөа», оона ХУЛЕР бөгүн 55 халап турар. Ол бөдүнүң бугу назды-мыла берге, чымштыг. Иччалажык хундулуг, буниниң ажидап кылып — башкылап келген. Ажидапта бердигин амыдрал-чуртталганыга төлөтти чоруй, биле ол биске аайгы үлөгө болуп, ам Балгазын сурда ажилдап, чурттал чорур.

Төрүттүнгөн хуну-биле холбашты мнак нелине ийи б-Видын чүрктини ханбонда чөдөр ажи-л-агыш чөдөк, кичилер, хан дег кайдыкшылды күзөп түр бис.

Өчүн эвөс бугу-оол Чөгөлч оолдар, уугулары, Влаа-мир, Альберт, Сөглана, Кан-Суге.

Бистин эргин мнак ачаыс Сурга «Аж-Меч» ИДАМЫН төртүтүнгөн күт — сентябрь 15-ти таварыштыр ажаа чү-рөктүн ханбонун ийи байыны чөдөр-биле, ажидапта чөдөк-чикиринн бижик кадыкшылды күрөсөң. Дөргө, Амы дуулаа шкөөлөмнн ол бнакшыл турган. Чөдөгө ажи-төлүм кичилеринге, өрөдөргө залт улчач кичилер.

Уругларынын аламы, уугулары, ооллары, уугуларынын уугулары.

Бистин мнак ачаыс болгаш ийрган-ачаыс Очур Ак-Кысөөч Очур бо хундөдө 80 халап турар. Ийрган-ача-ыс 60 чылдан ийинде «Большая» соловка ак «сеткилди» ажилдап, арга-мөстөгилни анык салгаштыларга дэмдиги берип келген.

Чоном хундулуг делугады-даа боор, хөй-ничинн ажи-л-агыш кылып, ажа амыдрал, чуртталганы өскө бугу өш-өрү-биле казы кыдыккай түрөгүчү келген. Бичаанш бисте ажидапта кичилең таварыштыр ийи байы чөдөр-биле, ажа кан дег кайдыкшылды, амыдрал-чуртталганыга ас-кежиге, чөдөкшылдык, ам-даа хөй чылаарда чуртталганын чүрктин тавымыдан күзөөсүннн илелени түр бис.

Уругулары Доржубап, Алды-КМС, Мичаа, Кимаа, Лида, Саша, Гена; күзөөрлөр Кошкар, оол, Эвөс-оол, Виктор, кээрттөрү — Соия, Зоя, Марина, уугуларынын уугулары.

Бистин аламыс Кызма-оол Монгушевнн МОНГУШ бо дүндөдө 64 халап турар. Бнак аламыска төртүтүнгөн хунуң таварыштыр ийи байы чөдөр-биле, ажидапта кичилер, ас-кежиге, үзүн чөдөр ийилдирең күзөп түр бис. Аламыс күн-ажылдын коочуң. Ол Чаа-Хөл районуң «Найыга» солтоуна ажилдап чораш, амы келсе неси-лаан-даа болза уругуларынын уугулары кичилең чорур. Аламыс ам төс уругун ийрган-ачаыс. Төрүттүнгөн хунуң-биле, аламыс!

Уругулары Эманда, Чечек, Зоя Маадыларан.

Бистин аламыс Кызма-оол Монгушевнн МОНГУШ бо дүндөдө 64 халап турар. Бнак аламыска төртүтүнгөн хунуң таварыштыр ийи байы чөдөр-биле, ажидапта кичилер, ас-кежиге, үзүн чөдөр ийилдирең күзөп түр бис. Аламыс күн-ажылдын коочуң. Ол Чаа-Хөл районуң «Найыга» солтоуна ажилдап чораш, амы келсе неси-лаан-даа болза уругуларынын уугулары кичилең чорур. Аламыс ам төс уругун ийрган-ачаыс. Төрүттүнгөн хунуң-биле, аламыс!

Уругулары Эманда, Чечек, Зоя Маадыларан.

Чарлалдар Бюрозу

Төрөөн шкөөлөсүнн 45 чыл оюнга турсаакаткан ачы-дуу чөдөрлеринн байырагына Ча-дэвезинин № 2 шкөөлөсүнн бугу чылдарда доошчулары-нын, ажа ажилдап чоран башкыларынын өөренип тур-

Сүт-Хөл районуң Бор-ла ортумак шкөөлөсүнн тургустууларында бээр 53 чыл оюнга турсаакаткан ужу-ражылы-марфонт 60 чылдык октябрь 23-те, эртенниң 10 шакта эгелээрин чаралат тур.

1993 чылдын сентябрь 24-те эртенниң 10 шакта Шени шкөөлөсүнн 55 чыл оюнга турсаакаткан ачы-дуу мар-фонуге Чөөн-Хемчикте Шени ортумак шкөөлөсүнн өөренип, ажидап чораш болгаш доос-

Томскийнн күрүө универси-тетинин юридикти факультетинин өөредилге-консултация-тиг пунктулуну ачы тургузуу-чу сессияны Кызылдын пела-гогика институтунун бажы-

Сүт-Хөл районуң Бор-ла ортумак шкөөлөсүнн тургустууларында бээр 53 чыл оюнга турсаакаткан ужу-ражылы-марфонт 60 чылдык октябрь 23-те, эртенниң 10 шакта эгелээрин чаралат тур.

1